

Kontinuitet prakse Porezne uprave kod tumačenja poreza na dobit u sektoru proizvodnje pića

Zagreb, prosinac 2023.

American Chamber of Commerce in Croatia **Američka gospodarska komora u Hrvatskoj**

Sadržaj

Uvod	3
Problematika	4
Zaključak	6

Uvod

Američka gospodarska komora u Hrvatskoj (AmCham) aktivno zagovara poslovne prakse koje doprinose kreiranju predvidivog i poticajnog poslovnog okruženja u Hrvatskoj. Poslovnog okruženja koje smanjuje porezno opterećenje te omogućava ulaganje u inovacije, održivo poslovanje i veću produktivnost gospodarstvenicima koji posluju na domaćem tržištu te pozicionira Hrvatsku kao privlačnu destinaciju za nova ulaganja.

AmCham pozdravlja niz mjera Ministarstva financija koje su posljednjih godina doprinijele predvidivosti i poreznom rasterećenju poslovanja u Hrvatskoj.

AmCham želi ukazati na recentnu promjenu prakse Porezne uprave kod tumačenja poreza na dobit u slučaju gospodarskih subjekata u sektoru proizvodnje pića, a koja je rezultirala znatnim povećanjem poreznog opterećenja na njihovo poslovanje. Pri tome je iznimno bitno istaknuti kako se u tom procesu nije mijenjalo ni zakonodavstvo niti računovodstveni standardi. Porezna uprava je dugogodišnju praksu i tumačenje odredbi iznenada promijenila.

AmCham ovim stajalištem želi ukazati na nastalu situaciju te uputiti zamolbu za revizijom poreznog postupanja prema tvrtkama koje se bave proizvodnjom pića, a koja je posljednjih godina bila subjekt dodatnih poreznih opterećenja na svoje poslovanje.

Problematika

Tvrtke koje se bave proizvodnjom pića u svom poslovanju vode se Pravilnikom o ambalaži i ambalažnom otpadu kojim je regulirano da je proizvođač, koji stavlja na tržište povratnu ambalažu, obvezan sustavom pologa (kaucije) ili na neki drugi način osigurati povrat i višekratnu uporabu za svu povratnu ambalažu koju je stavio na tržište. Sustav pologa (kaucije) u Hrvatskoj je u primjeni više od 30 godina i do sada Porezna uprava, ali i redovite godišnje revizije nisu utvrdili nepravilnosti po tom pitanju jer se zakonski okvir, osobito računovodstveni /i porezni nije mijenjao.

Međutim, nakon provedenog poreznog nadzora krajem 2022. godine Porezna uprava donijela je niz zaključaka koji su iznenadili proizvođače. Zaključci uključuju sljedeće ključne točke:

- Prilikom fakturiranja robe kupcu, zaračunava se i depozit za povratnu ambalažu, a Porezna uprava osporava knjiženje obveze za primljene depozite s interpretacijom da u trenutku izdavanja fakture nije primljen nikakav depozit od strane kupca pa ne postoji obveza prema kupcu već potraživanje od kupca sa zaključkom da se umjesto nepostojeće obveze u svojim poslovnim knjigama treba iskazati prihod od prodaje.
- Kao zaključak Porezna uprava navodi, što AmCham smatra neispravnim, da se depozit za povratnu ambalažu sukladno „MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima“ treba priznati kao prihod, a ne iskazivati kao obvezu. Temeljem navedenog, na pogrešno utvrđeni prihod, pogrešno se utvrđuje dodatna porezna obveza poreza na dobit (18%) kao i zatezne kamate. Sveobuhvatnosti radi, naglašavamo kako se radi o sveukupnoj obvezi koja obuhvaća akumulirani iznos primljenog depozita iz svih poreznih razdoblja za koji postoji obveza povrata primljenih sredstava u trenutku povrata ambalaže.
- Porezna uprava u svojem rješenju ne daje uputu kako postupati u budućim poreznim razdobljima kada dođe do povrata ambalaže, odnosno kada nastupi obveza povrata novčanih sredstava kupcu. Drugim riječima, iz danog rješenja nije jasno kako bi porezni obveznici trebali postupati u budućim poreznim razdobljima te na koji način će povrat sredstava utjecati na njihovu poreznu obvezu (te je li tada moguće umanjiti obvezu koja proizlazi iz uprihodovanog depozita).

Smatramo da gore navedeni zaključci Porezne uprave nisu ispravni iz sljedećih razloga:

- Iz svakog se prodajnog ugovora kao i otpremnice vidi za koju vrstu, količinu te vrijednost ambalaže je kupac zadužen, a upravo to je i svrha jamstvenog

depozita. Stoga nije životno logično niti moguće, niti praktično popisivati imovinu kod kupaca (na tisuće boca /ambalaže).

- Kupci nemaju kontrolu nad ambalažom **jer pravo vlasništva nad ambalažom za cijelo vrijeme dok se nalazi kod kupaca zadržava prodavatelj**. Isto je također vidljivo iz ugovora s kupcima koji potpisom ugovora **preuzimaju obvezu povrata ambalaže**.
- Stoga nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje prihoda pozivajući se na MSFI 15 jer kupci imaju jasnu obvezu vraćanja ambalaže, a za koju obvezu jamče uplatom jamstvenog depozita (kupci ne postaju vlasnici ambalaže niti uživaju bilo kakve ekonomske koristi od ambalaže).
- Jamstveni depozit na ambalažu ima isti učinak kao i svaki drugi oblik jamstva te se jamstvo ne može smatrati prihodom.
- Ako je prema tvrdnji Porezne uprave jamstveni depozit za ambalažu predanu kupcima prihod, tada bi kod kupaca koji su istu primili takvo plaćanje depozita trebalo biti rashod, a što je posve neutemeljeno odnosno nije u skladu s poreznim, pravnim i računovodstvenim okvirom u primjeni u Republici Hrvatskoj.
- Također Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži navodi:

„Članak 14.

(1) Proizvođač koji stavlja na tržište povratnu ambalažu obvezan je sustavom pologa (kaucije) ili na neki drugi način osigurati povrat i višekratnu uporabu za svu povratnu ambalažu koju je stavio na tržište.“

Predmetna odredba također jasno ukazuje na opravdanost i zakonsku utemeljenost dosadašnjeg postupanja poduzetnika na tržištu.

Zaključak

AmCham smatra kako je nužno hitno revidirati novonastalo porezno tumačenje koje je rezultiralo dodatnim značajnim financijskim opterećenjem poslovnih subjekata bez najave i bez promjene zakonskog okvira. Iznenađna, nepravilna promjena postupanja poreznih tijela u odnosu na sustav koji na isti način funkcionira desetljećima negativno se odražava na sve pozitivne mjere koje su postignute s ciljem ostvarivanja predvidivog i stimulativnog poreznog okruženja u Hrvatskoj.

Naime, ostaje nepobitna činjenica da je u dosadašnjoj poslovnoj praksi i propisima obveza kupca vratiti ambalažu i uplatiti depozit kao jamstvo povrata, pri čemu se depozit vraća kad kupac vrati ambalažu. Promet ambalaže i depozita tijekom poslovne godine jasno je vidljiv iz poslovnih knjiga prodavatelja kao i iz poslovnih knjiga njegovih kupaca te je posve zakonski neutemeljena teza da bi stanje depozita na kraju godine bilo oporezivo.

Postojeći sustav povratne ambalaže, koji se u Hrvatskoj primjenjuje više desetljeća, primjer je dobre prakse na razini Europske unije. Njime je Hrvatskoj omogućeno ostvarivanje nacionalnih ciljeva recikliranja, Europskog zelenog plana te poslovanja po principima kružnog gospodarstva. Nadalje, održavanje ovog sustava potiče održivost i odgovornost prema okolišu, promiče ponovnu uporabu resursa i smanjuje količinu otpada. Uzimajući u obzir ovu pozitivnu perspektivu, iznenadne promjene u poreznoj praksi za sektor povratne ambalaže imaju negativan utjecaj na postizanje tih ciljeva i kružnu ekonomiju u cjelini.

Konačno, ovakvom promjenom tumačenja i postupanja poreznih tijela, a koja pritom nisu utemeljena na zakonodavnim izmjenama, dovodi se u pitanje predvidivost poslovanja, pravna sigurnost i zaštita investicija, posebice imajući u vidu niz bilateralnih ugovora u kojima je Republika Hrvatska potpisnica ili ugovorna strana, kao što je Ugovor o zaštiti i poticanju ulaganja potpisan između Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr